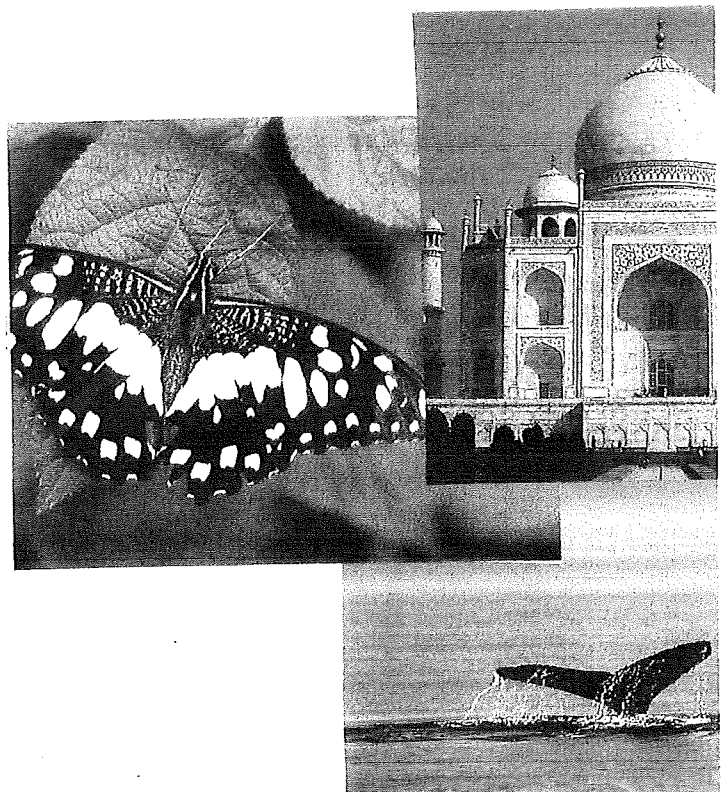
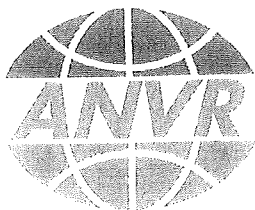

NOTA DUURZAAM TOERISME II

HET MILIEU :
WAT DOEN WE ER AAN ?

Algemeen
Nederlands
Verbond van
Reisondernemingen

NOTA DUURZAAM TOERISME II

INLEIDING

In de eerste nota van augustus 1995 werd als mening uitgesproken dat de tijd van uitsluitend praten en bewustwording voorbij was en dat tot concrete maatregelen moest worden gekomen. Voorts werd aangegeven dat deze maatregelen buiten de concurrentiesfeer moesten blijven en daarmee vooral in collectief en zo mogelijk in internationaal verband moesten worden genomen aangezien daarmee het hoogste rendement kan worden bereikt. Nu, drie jaar verder, zijn de geplande maatregelen getroffen en acties opgestart en wordt er over dit kwaliteitsaspect toch nog veel gepraat zowel binnen als buiten het ANVR. Dat gebeurt dan in de zin van overleg en het wederzijds informeren binnen de Werkgroep Duurzaam Toerisme van het ANVR en in de Initiatiefgroep Uitgaand Toerisme, Natuur en Milieu. Dat overleg is dan wel gericht op het realiseren van concrete maatregelen.

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

Het is de afgelopen jaren ook gebleken, dat de tijd van bewustwording nog lang niet is verstreken. Blijkens een voor het ANVR door het NIPO gehouden onderzoek spelen vragen over het milieu nog een ondergeschikte rol bij de keuze en de beleving van de vakantie. Verondersteld wordt dat dit moet worden toegeschreven aan het feit dat de vakantieganger slechts in beperkte mate wordt geconfronteerd met milieuproblemen.

Het ANVR mag vaststellen dat de beleidsvoornemens over het algemeen tot uitvoering zijn gekomen. Uitzondering vormden tot voor kort het internationaliseren van de maatregelen, waartoe pas recent een eerste aanzet kon worden gegeven en de interne milieuzorg, welke bij nader inzien binnen het ANVR geen prioriteit verkreeg. Voor het overige zijn - in goed overleg binnen de Vereniging van ANVR- Reisorganisatoren - de voorgenomen maatregelen getroffen. Dat vormt, naast het feit dat de ontwikkelingen aanleiding geven tot een voortdurend beoordelen van het beleid, de achtergrond voor het uitbrengen van een tweede beleidsnota.

PLANNING FOR

CONCRETISERING BELEID

Een belangrijke activiteit was de publicatie van de brochure "Reiswereld en de zorg voor het Milieu" in december 1997. In deze brochure worden de maatregelen kort weergegeven en bij vergelijking met de voornemens in Beleidsnota 1 mag worden vastgesteld dat de voornemens zijn geconcretiseerd in de zin dat op bijna alle onderdelen actie is genomen.

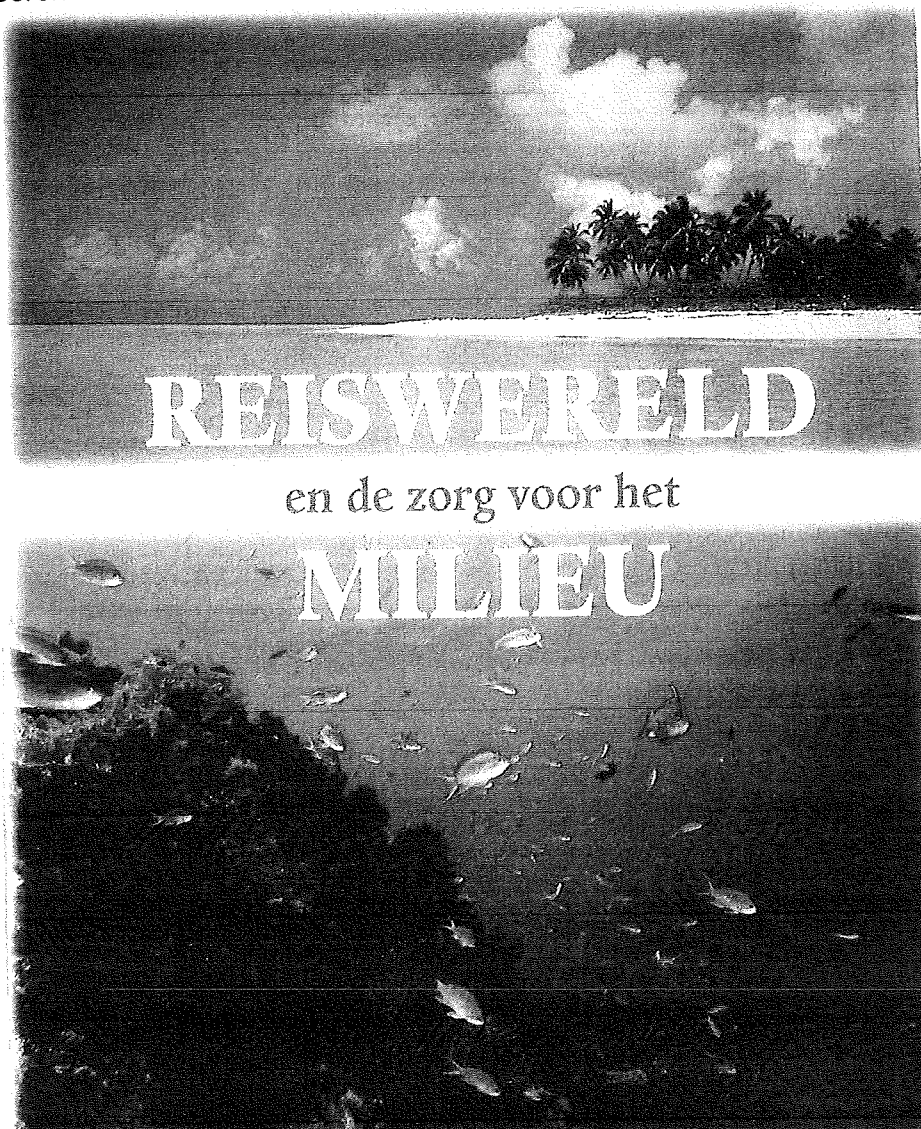
1. Er is onderzoek gepleegd onder de reizigers om vast te stellen in welke mate milieu-aspecten een rol spelen bij de vakantiekeuze en -beleving
2. Het onderzoek en andere bronnen hebben niet geleid tot gedragsregels naar de reiziger maar tot een groot aantal tips, welke in de brochure zijn opgenomen.
3. Het informeren van de reiziger - en mede van de branche - heeft via de brochure plaatsgevonden.
4. Met hulp van Toeristiek kon aan het voornemen om de verblijfsverschaffers tot milieu-maatregelen te stimuleren uitvoering worden gegeven.
5. Aan het voornemen om het Alpenplatform actief te steunen werd positief kritisch uitvoering gegeven via een actieve vertegenwoordiging in het internationale project "duurzaam Alpentoeisme".
6. De "Blauwe Vlag" wordt vanaf februari 1998 in de ANVR Databank gepubliceerd.
7. De besparing op reisgidsen heeft binnen het ANVR ruime aandacht gehad. De acties van de bedrijven hebben mede door de verenigingsinitiatieven reeds goede resultaten opgeleverd.
8. Het ANVR heeft een actieve rol gespeeld in het overleg over beleid en beleidsuitvoering van en door partijen buiten het ANVR.

SUSTAINABLE TOURISM

DOELSTELLINGEN VOOR 1998-2000

1. Bevorderen van de bewustwording in de branche en bij de reizigers
2. Realiseren van op de praktijk gerichte kennisoverdracht door opleidingen op het gebied van milieu en toerisme.
3. Het bevorderen van het terugdringen van negatieve effecten van toeristisch vervoer

4. Het vereenvoudigen van het keuzeproces voor de reiziger aangaande de te kiezen vervoerssoort(en) door het zo mogelijk inzichtelijk maken van de effecten van vervoerssoorten.
5. Het blijvend bevorderen, dat milieu-maatregelen worden genomen door en vanuit de collectiviteit van leden en waar gewenst en mogelijk andere partijen en het vermijden, dat milieumaatregelen inzet worden van concurrentie-overwegingen.
6. Het bevorderen van het internationaal treffen van maatregelen ten behoeve van een duurzaam toerisme
7. Het bevorderen dat de leden van de VRO vanuit een collectief beleid betreffende alle belangrijke aspecten van hun aanbod maatregelen treffen welke een duurzaam toerisme ondersteunen
8. Het stimuleren van leden om goede aandacht te geven aan productgerichte milieuzorg
9. Het bevorderen van een verbeterde vakantiespreiding.
10. Het continuëren van de rol als voortrekker op het terrein van uitgaand toerisme, natuur en milieu in goede samenwerking met de overheid en relevante partijen.
11. Het realiseren van een Centraal Documentatiecentrum Milieu en Toerisme

MAATREGELEN TER REALISERING VAN DE DOELSTELLINGEN

1. Bevordering van de bewustwording in de branche en bij de reiziger

1.1. Het periodiek onderzoek plegen onder de leden en bij het publiek over de mate waarin milieu-aspecten een rol spelen in het beslissingsproces en in de vakantiebeleving. Het NIPO heeft in 1997 op verzoek van het ANVR zonder kosten onderzoek gepleegd. Met het NIPO is overleg gepleegd over de mogelijkheid en het nut om het onderzoek jaarlijks te herhalen. Dat werd wederzijds als weinig zinvol beschouwd aangezien niet mag worden aangenomen, dat de opstelling van de consument zo snel zal wijzigen. Hernieuwd onderzoek zal zodoende niet eerder dan in 1999 of 2000 worden uitgevoerd.

1.2. De ANVR- Milieubrochure 1998 kon dank zij de steun van het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de nationale Commissie voor internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling NCDO met een oplage van twee miljoen exemplaren verspreid. Er zal worden nagegaan, in welke mate de brochure binnen de branche en bij de reiziger heeft bijgedragen en als medium kan bijdragen aan een verhoging van kennis en begrip. Daartoe zal onderzoek worden verricht.

1.3. Indien blijkt dat de brochure een zodanige bijdrage heeft geleverd dat ook in 1999 e.v. jaren een soortgelijke brochure moet worden uitgegeven, zal eerst de financiering daarvan zeker worden gesteld. Daarna zal in goed overleg met andere betrokken partijen aan de inhoud van de brochure worden gewerkt.

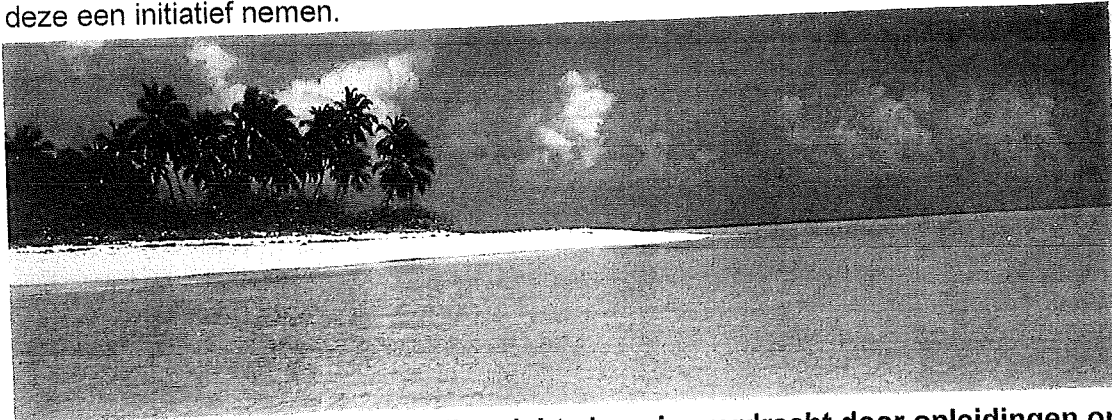
Zolang een herhaalde uitgifte van een separate brochure niet zal plaatsvinden, zal belangrijke publieksinformatie anderszins, bijvoorbeeld via een "groen katern" in de Reisvoorwaardenbrochure en via publicatie op Internet worden overgebracht. Dat geldt met name voor de tips voor een milieuvriendelijke vakantiebeleving. Hierbij zal mede voor de financiering de steun worden gevraagd van de overheid en NCDO.

1.4. De Commission on Sustainable Development van Milieusecretariaat van de Verenigde naties heeft voor 1999 toerisme als hoge prioriteit op de agenda geplaatst. Het ANVR heeft in dat kader van de NCDO de uitnodiging ontvangen en aanvaard om voorstellen te ontwikkelen welke er op gericht zijn het publiek te benaderen over de relatie tussen toerisme en milieu. Dat zullen dan voorstellen betreffen buiten de ANVR - brochures om, welke door een ruime interpretatie van het begrip publiek ook kunnen worden gericht op specifieke doelgroepen.

Het "georganiseerd" uitgaande toerisme heeft het afgelopen decennium belangrijk terrein gewonnen. Het deel van de vakantiegangers, dat gebruik maakt van de diensten van de reisorganisator en het reisbureau is in 1997 volgens het NIPO gestegen tot 59%. Dat betekent dat 41% niet alleen de vakantie zelf regelt maar ook niet de informatie van het ANVR ontvangt. Het ANVR zal in het kader van de uitnodiging van de NCDO ook hier een initiatief nemen om te bevorderen dat ook deze vakantiegangers worden geïnformeerd, er van uitgaande dat de publicatie op Internet niet toereikend zal zijn. Zo zal met het Ministerie van Buitenlandse Zaken overleg plaatsvinden over de wenselijkheid de door het ANVR verstrekte milieutips ook in de brochure "Wijs op reis" op te nemen.

1.5. Met behulp van ondermeer de vakpers en in het bijzonder de NHTV zullen maatregelen worden uitgewerkt en vervolgens genomen om kennis en begrip in de branche, in het bijzonder bij de balie- employees te verhogen.

1.6. De Werkgroep Duurzaam Toerisme heeft in 1997 en voorgaande jaren geen structureel contact gehad met vertegenwoordigers uit andere sectoren van de reisindustrie - verkeersbureaus, vervoersorganisaties- over een gezamenlijke aanpak van het bewustmakingsproces. Voor een goede afstemming en realisering van een optimale effectiviteit kan deze samenwerking als instrument dienen. Het ANVR zal in deze een initiatief nemen.

2. Het realiseren van een praktijkgerichte kennisoverdracht door opleidingen op het gebied van milieu en toerisme

In de eerste beleidsnota is dit onderwerp bij de voornemens vermeld zonder dat deze inmiddels in maatregelen zijn omgezet. Mede oorzaak was dat dit onderwerp op de diverse opleidingen kwalitatief en kwantitatief nogal verschillend wordt behandeld en voor een eerste inventarisatie de kennis en de vereiste mankracht niet beschikbaar bleek te zijn. Inmiddels is een verbreding van de werkgroep met deskundigheid op ook dit terrein gerealiseerd door een vertegenwoordiging vanuit de Nationale hogeschool voor toerisme en verkeer NHTV. Hierdoor is een aanpak zekergesteld, waarbij de inbreng vanuit het onderwijs het tekort aan mankracht kan compenseren.

Uitgangspunt voor de doelstelling blijft dat in de opleiding mede de beginselen, doelstellingen en de praktische uitwerking daarvan, zoals het ANVR die voor ogen staan duidelijk tot hun recht komen.

Als gerichte maatregelen staat het ANVR voor ogen:

2.1. Het in brede zin aan opleidingen beschikbaar stellen van de ANVR-brochure, respectievelijk de inhoud daarvan

2.2. Het beschikbaar zijn voor gastcolleges en congressen

2.3 Het waar mogelijk bijdragen aan scripties en andere studies

2.4. Het waar mogelijk doen uitvoeren van onderzoek in de vorm van projecten van opleidingen

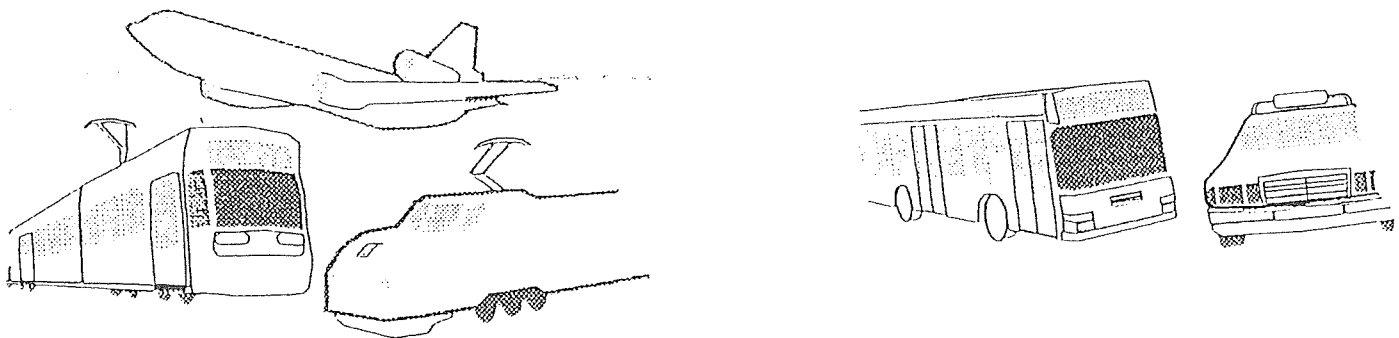
2.5. Het beschikbaar stellen van materiaal ten behoeve van lesmateriaal en waar nodig doen samenstellen van lesmateriaal voor de diverse opleidingen

2.6 Het bevorderen dat het onderwerp onderdeel wordt van verplichte les- en examenstof.

3. Het bijdragen aan het terugdringen van negatieve effecten van toeristisch vervoer

3.1. Toerisme bestaat niet zonder mobiliteit en de mobiliteit beperkt zich niet tot wandelen en fietsen. Er is dus veelal sprake van "toeristisch" vervoer, dat gepaard gaat met emissies en energiegebruik. Uitgangspunt voor het ANVR-beleid blijft dat de keuze aangaande het vervoermiddel door de reiziger moet worden gemaakt. Het ANVR zal geen voorkeur uitspreken voor bepaalde vervoersvormen, doch ziet het wel als zijn taak om te bevorderen dat voor zover mogelijk het vervoer plaatsvindt met optimaal aan de milieu- technologie aangepaste vervoermiddelen. Daaraan zal in de komende periode bijzondere aandacht worden besteed.

In dit kader past het zo veel als mogelijk stimuleren van reisorganisatoren om van zodanige vervoermiddelen gebruik te maken. De grens van een dergelijke stimulans ligt hier bij het betreden van het commerciële terrein van de bedrijven.

3.2. Vooral in internationaal verband moet er naar worden gestreefd om belemmeringen voor het vervoer zoveel mogelijk weg te nemen.

Zoals in de Milieubrochure is aangegeven kunnen de overheden, nationaal en internationaal, nog veel maatregelen treffen ten gunste van een efficiënte vervoersstroom. Hierbij valt te denken aan efficiënter begeleidings- en controlesystemen in de luchtvaart, een verbeterde samenwerking tussen de spoorwegen, het ter beschikking stellen van openbaar vervoer-faciliteiten aan besloten busvervoer, het terugdringen van files en het realiseren van een concurrerend aanbod van treinvervoer dat voor "toeristisch" vervoer kan worden ingezet.

Het ANVR zal in overleg met de verantwoordelijke vervoersorganisaties aandringen op geëigende maatregelen, waarbij een internationaal kader bijna onontbeerlijk is. Het ANVR heeft over dit onderwerp inmiddels overleg gepleegd met de Duitse zustervereniging DRV, waar het een goede en deskundige aandacht krijgt en eveneens de wens leeft het onderwerp internationaal te behandelen.

4. Het vereenvoudigen van het keuzeproces voor de reiziger aangaande de te kiezen vervoerssoort

De keuzemogelijkheid beperkt zich voor wat betreft het vervoer vanaf Nederland tot een afstand binnen een straal van circa 1000 km, zo wordt algemeen naar voren gebracht. Het ANVR is van oordeel dat het als branche-organisatie geen voorkeur moet uitspreken voor een vervoerssoort. Dat is voorbehouden aan de reiziger en in zekere mate aan de overheid, die daarbij overigens een grote mate van terughoudendheid in acht neemt. Wel is het goed om met nadruk te stellen dat het ANVR dan ook er geen enkel probleem mee heeft dat waar die keuzemogelijkheid er is voor een ander vervoermiddel dan het vliegtuig wordt gekozen. In het licht hiervan kan worden vermeld dat inmiddels door de Werkgroep Treinreizen initiatieven zijn genomen voor overleg met de Nederlandse Spoorwegen over beschikbaarheid van capaciteit voor het vakantievervoer. Ook over dit onderwerp zijn contacten gelegd met de DRV.

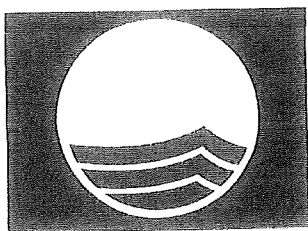
Het ANVR ziet het als een taak om de reiziger in staat te stellen een keuze te maken door te bevorderen dat hem daarvoor algemeen als betrouwbaar geacht gegevens ter beschikking worden gesteld.

4.1. De publicatie van "Energiegebruik en emissies van de luchtvaart en andere wijzen van personenverkeer op Europese afstanden" als resultaat van onderzoek door het Centrum voor energiebesparing en schone technologie geeft een eerste handvat voor het streven van het ANVR om de zelf kiezende reiziger te voorzien van betrouwbare, in brede mate erkende gegevens.

Overleg met het Centrum heeft geleerd dat er nog een lange weg te gaan is, doch ook dat het ANVR-streven als haalbaar mag worden geacht.

Het ANVR wil daarom tezamen met het Ministerie van VROM, het Centrum en vervoersorganisaties onderzoeken of het door het Centrum ontwikkelde model ter vergelijking van energiegebruik en emissies kan worden uitgewerkt tot een algemeen toe te passen systeem voor een betrouwbare vergelijking voor vervoermiddelen op ook deze aspecten. In dit onderzoek zullen ook de initiatieven die in het buitenland zijn en worden genomen worden betrokken.

4.2. Indien dat mogelijk zou blijken zal het ANVR kunnen overwegen om via zijn Databank dergelijke gegevens beschikbaar te stellen ter raadpleging door reizigers en andere geïnteresseerde partijen.

Maak kennis met de Blauwe Vlag!

U bevindt zich nu in een gebied met stranden en wellicht ook jachthavens die zijn voorzien van de Blauwe Vlag. We willen u graag vertellen wat dat voor u betekent, als bezoeker, maar ook als bewoner van dit gebied.

Lees daarom de folder en maak kennis met de Blauwe Vlag.

4.3. Inmiddels is gebleken dat in Zwitserland als een soort richtsnoer voor de vakantiebeslissing met betrekking tot het vervoermiddel de keuze is gevallen op het werken met Megajoules, die uitdrukking geven aan de mate van energieverbruik door het vervoermiddel. Blijkens de mening van deskundigen is men daar echter ook nog geen sprake van een algemeen erkende berekeningsmethodiek. Dat in Zwitserland ook aan deze informatieverschaffing wordt gewerkt ondersteunt het streven van het ANVR om ook dit onderwerp internationaal aan te pakken, waarbij het ANVR wel initiatieven zal blijven nemen.

5. Collectieve aanpak in plaats van individueel concurrentiemiddel.

Uit overleg met de Deutscher Reisebüro-Verband (DRV) is gebleken dat milieu al rond 1985 een rol speelde in het beleid van deze zusterorganisatie. De activiteiten op dit terrein vinden hun basis zelfs in de statutaire doelstelling.

De DRV heeft met steun van de overheid diverse brochures uitgegeven, gericht op de reiziger, de reisorganisator, het bestemmingsgebied en de verblijfsverschaffer. Uiteraard heeft de Werkgroep Duurzaam Toerisme van de inhoud van de brochures goed kennis genomen. Vanaf 1987 reikt de DRV jaarlijks een milieuprijs uit. In oktober 1997 hebben 9 Duitse toeristische organisaties een milieuconvenant gesloten. Desondanks is het zeer wel mogelijk, dat maatregelen binnen de DRV op een zijspoor komen doordat milieu in het concurrentieveld is geraakt en daarmee een commercieel instrument lijkt te worden voor in het bijzonder enkele grotere bedrijven. Daardoor lijkt de weg versperd voor belangrijke collectieve maatregelen.

Het ANVR heeft tot nog toe met de instemming van alle leden voor de collectieve aanpak gekozen en zal bij die keuze moeten blijven omdat alleen zo alle leden bij het beleid en de uitvoering betrokken blijven en veel meer kan worden bereikt dan in het geval enkele leden individueel initiatieven nemen en deze in hun marktgerichte maatregelen integreren. Het zal van de leden discipline vereisen om de collectieve aanpak te blijven vasthouden. Het zal het ANVR verplichten om met voortvarendheid binnen de door de commerciële verhoudingen bepaalde speelruimte maatregelen te nemen en belangstelling te tonen voor beleidsvoorstellen van leden, gericht aan het ANVR. Het zal voor het milieu en voor de leden een win win situatie betekenen.

De keuze voor de collectieve weg betekent niet dat geen beroep zal worden gedaan op individuele inspanningen. Die zullen moeten volgen na de afronding van het sub 7 voorgenomen onderzoek.

6. Internationalisering van duurzaam toerisme

Voor praktisch alle aspecten van duurzaam toerisme geldt, dat een internationale aanpak tot de beste resultaten leidt. In internationaal verband kan efficiënter worden gewerkt en vooral meer commerciële druk worden gezet op dienstverleners en andere bedrijven en organisaties, die in feite de maatregelen moeten treffen. De organisatoren van reizen zijn niet meer dan tussenpersonen, die zelf slechts in beperkte mate milieu-gerichte maatregelen kunnen treffen. De internationale concurrentieverhoudingen maken het voor de Nederlandse reisorganisatoren niet mogelijk zware druk te zetten op de dienstverleners om maatregelen te treffen.

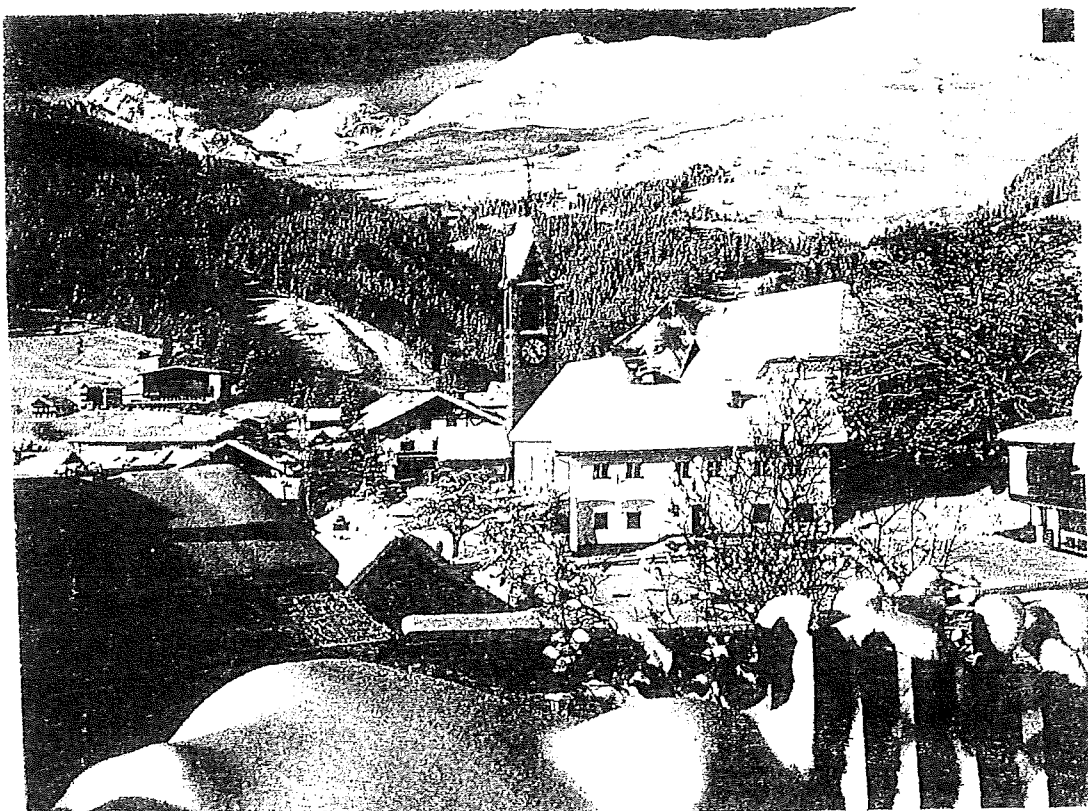
In een internationale samenwerking zal bijvoorbeeld de Blauwe Vlag sneller terrein winnen. Ook zullen verblijfsverschaffers eerder bereid zijn milieu-maatregelen te treffen dan wanneer alleen ANVR-leden daarop aandringen. Internationale samenwerking zal zeker een must zijn ten aanzien van het ANVR-voornemen om een internationale actie op te zetten tegen zwerfvuil in de buitenlandse vakantiegebieden.

Het ANVR geeft er de voorkeur aan om de internationalisering via de International Federation of Touroperators IFTO te laten plaatsvinden. De IFTO heeft begin 1998 besloten tot het opnieuw instellen van een milieuwerggroep, zodat overkoepelend ook een eerste aanzet is gegeven. Daarnaast zal in toenemende mate met zusterverenigingen samengewerkt. Met de DRV is reeds afgesproken dat wederzijds aan de vergaderingen van de Werkgroepen Duurzaam Toerisme zal worden deelgenomen. Het ANVR heeft inmiddels de Belgische zustervereniging ABTO uitgenodigd in Nederland mee te vergaderen.

7. Het bevorderen van individuele maatregelen van reisorganisatoren m.b.t. hun aanbod

Binnen de collectieve aanpak in verenigingsverband is er voldoende ruimte voor individuele maatregelen. Het ANVR zal dat - voor zover daarbij niet moet worden getreden in het commerciële traject - zoveel als mogelijk stimuleren.

7.1. Ten behoeve hiervan is een samenwerking aangegaan met het Nederlands Alpen Platform, dat er naar streeft adviezen uit te brengen over milieuvriendelijke aspecten in het aanbod van reizen naar het Alpengebied. Het ANVR heeft hierbij als voorwaarde gesteld, dat de voorbeelden een voldoende commerciële haalbaarheid hebben in de zin dat de voorgestelde maatregelen voor milieuvriendelijke reizen op commerciële grondslag kunnen worden verwezenlijkt en niet leiden tot concurrentie- vervalsing ten voordele van aanbieders buiten het ANVR, w.o. aanbieders in het buitenland. Voorbeelden met een goede realiteitswaarde zullen door het ANVR worden aanbevolen. Dat zal overigens ook voor andere voorbeeldprojecten gelden welke door het ANVR als zinvol zullen worden ondersteund door middel van een actieve samenwerking.

7.2. De samenwerking met de IUCN is gericht op het beschikbaar krijgen van relevante informatie over natuurlijke aspecten in bestemmingslanden, die de reisorganisatoren in hun aanbod kunnen verwerken. Voor deze samenwerking geldt als voorwaarde dat de informatie niet alleen relevant en betrouwbaar is maar ook betaalbaar is en zal blijven en niet leidt tot versterking van concurrentie- verhoudingen teneinde te hoge kosten gedekt te krijgen.

7.3. Het onderzoek, tezamen met Toeristiek, naar de mate waarin verblijfsverschaffers milieuvriendelijke maatregelen nemen, zal worden voortgezet. Toeristiek heeft zijn medewerking reeds toegezegd. Hierbij zal de maximale steun van de leden worden gevraagd, zo ook van zusterverenigingen en van de IFTO.

De IFTO zal hier een belangrijke rol kunnen spelen door aan een naar verhouding optimaal samenstel van door verblijfsverschaffers te nemen maatregelen op gebied van energie-, water- en afvalbeperking en -verwerking een IFTO Certificaat en logo te verbinden. Zonder dat alle bij de IFTO aangesloten organisaties verplicht zullen zijn initiatieven richting verblijfsverschaffers te nemen zal een dergelijk certificaat voldoende aansporing voor de met reisorganisatoren samenwerkende accommodaties zijn om op het door Toeristiek en ANVR ingezette onderzoek met daadwerkelijke maatregelen te reageren.

Overigens zijn internationaal reeds milieu-maatregelen geformuleerd, welke verblijfsverschaffers zouden moeten treffen. Zo heeft de World Travel and Tourism Council (WTTC) , één van de drie grondleggers van de Agenda 21 voor de reisindustrie, binnen zijn programma Green Globe certificeringseisen vastgesteld, waaraan ondermeer hotels zouden moeten voldoen om te leiden naar een ISO 14000.

Dit initiatief lijkt echter door de vergaande eisen en de kosten te verreikend om binnen de branche te worden toegepast.

Een alternatief kan mogelijk zijn het Ecolabel van de Europese Unie. Dat zal nader worden onderzocht, mede op mogelijke financiële ondersteuning bij de introductie daarvan.

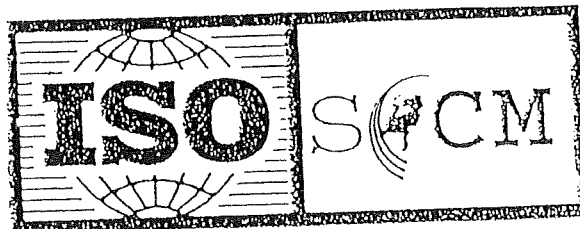
7.4 Het ANVR was er over het algemeen geen voorstander van om te streven naar het invoeren van Eco-keurmerken. Indien dergelijke keurmerken al stimulerend naar de industrie en naar de reiziger zouden werken, dan lijkt de tijd daarvoor aangebroken mits internationaal ook binnen de branche overeenstemming bestaat over doelstellingen en normen. Het ANVR zal er naar streven dat de reisindustrie nauw betrokken zal zijn bij het instellen van keurmerken en het vaststellen van normen.

7.5 De reisorganisatoren zullen er ook toe worden aangemoedigd om in hun brochures informatie op te nemen over milieu- aspecten van de bestemming en van de omgeving van de accommodatie. Dit zal stimulerend werken naar zowel de reiziger als naar de partijen op de bestemming.

8. Bevorderen van een productgericht milieuzorgsysteem bij de leden

Binnen de gekozen collectieve aanpak zullen de leden individuele maatregelen moeten treffen ter bevordering van een milieuvriendelijk aanbod. Het ANVR streeft er naar, dat dit gebeurt vanuit een productgerichte milieuzorg binnen de bedrijven, waarmee de milieueffecten van het product structureel en systematisch kunnen worden beheerst, beperkt en waar mogelijk vermeden.

Een productgericht milieuzorgsysteem bij de leden reisorganisatoren zou zich met name kunnen richten op reductie van de milieubelasting via inkoopbeleid en productontwikkeling, milieucommunicatie met de consument en interne milieuzorg.

Het Ministerie van VROM stelt een subsidie beschikbaar voor het opzetten van een zodanig systeem via een pilotproject waaraan voor het ANVR een 10-tal bedrijven zouden moeten deelnemen. De inbreng van ANVR-zijde zal daarbij vooral bestaan uit de daaraan bestede uren van de betrokken leden en de Werkgroep duurzaam toerisme.

Doel van deze circa 2 jaar in beslag nemende actie is het ontwikkelen van een actiepakket voor ANVR reisorganisatoren met behulp waarvan individuele reisorganisatoren zelf een ISO 14001 certificeerbaar productgericht milieuzorgsysteem (PMZ-systeem) kunnen opzetten. De werkgroep zal er naar streven dat binnen het ANVR besluitvorming plaatsvindt die de leden verplicht het systeem te implementeren, waardoor alle leden vanuit een milieugericht beleid werken en op basis daarvan een certificaat kan worden verstrekt dat niet een ISO certificaat hoeft te zijn gezien de daaraan verbonden kosten.

9. Bevorderen van een verbeterde vakantiespreiding in het buitenland

De Nederlandse overheid heeft tezamen met het bedrijfsleven en het onderwijsveld belangrijke resultaten bereikt op het gebied van vakantiespreiding, zeker in verhouding tot andere landen binnen en buiten de Europese Unie. Een verbeterde vakantiespreiding in het buitenland zal bijdragen aan een verbeterd gebruik van ruimte en beschikbare faciliteiten.

10. Voortzetting voortrekkersrol binnen de Initiatiefgroep Uitgaand Toerisme, natuur en milieu

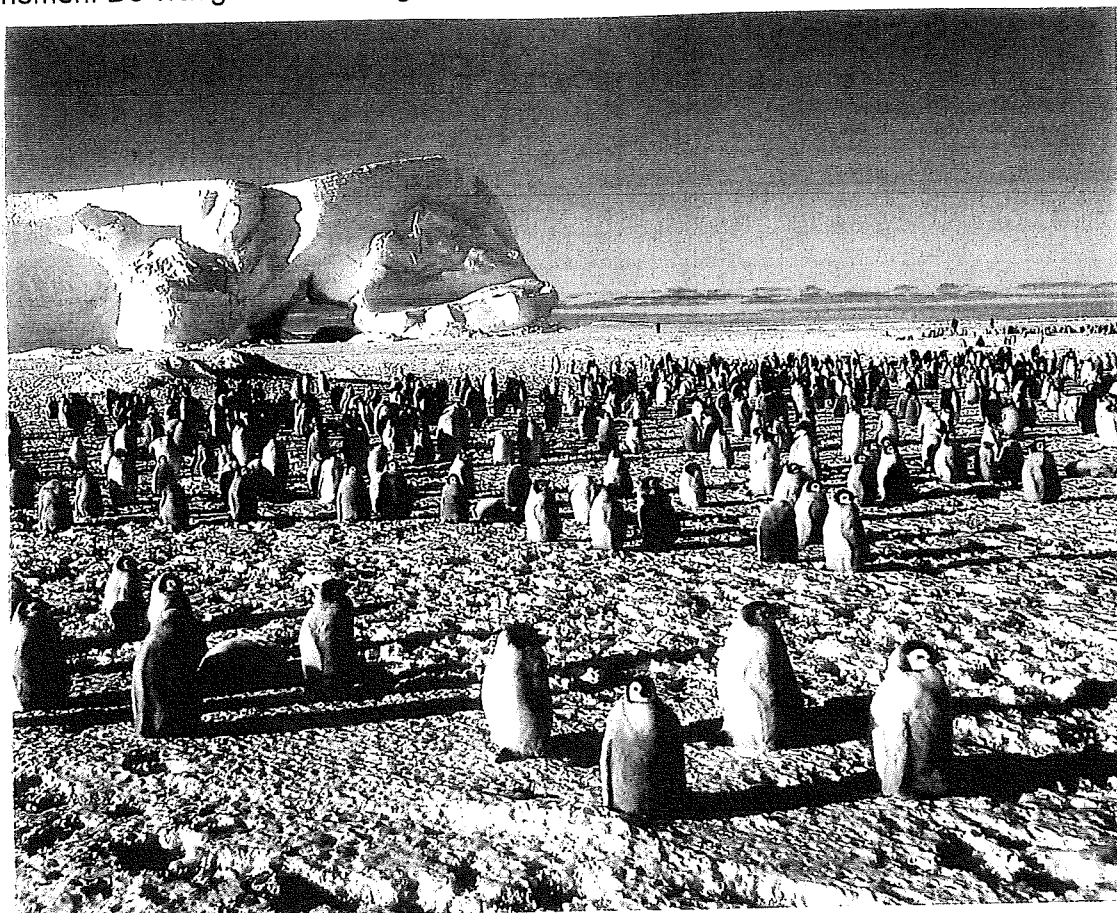
Als onderdeel van het milieubeleid van het ANVR mag worden vermeld dat het ANVR de voortrekkersrol binnen de Initiatiefgroep zal blijven vervullen. Het overleg met de partners in deze groep, met name de ministeries, ANWB, IUCN, Alpenplatform en vervoerders, wordt niet alleen als een wezenlijke bijdrage aan het milieugerichte werk in breed verband gezien maar ook als een nuttige uitwisseling van informatie ten behoeve van het eigen beleid.

11. Het realiseren van een Centraal Documentatiecentrum Milieu en Toerisme

Het is in de contacten met de DRV gebleken dat er na enkele jaren van toenemende aandacht in literatuur en onderzoeken op het terrein van milieu en toerisme behoefte

11. Het realiseren van een Centraal Documentatiecentrum Milieu en Toerisme

Het is in de contacten met de DRV gebleken dat er na enkele jaren van toenemende aandacht in literatuur en onderzoeken op het terrein van milieu en toerisme behoefte ontstaat aan een centralisering van kennis. In Duitsland wordt thans bekeken of het mogelijk is om de krachten op dit terrein te bundelen, hetgeen gezien het grote aantal instellingen dat zich op dit terrein bezighoudt begrijpelijk is. Teneinde deze situatie voor Nederland te vermijden en te zorgen dat het ANVR en de partners steeds snel en eenvoudig de beschikking kunnen hebben over benodigde gegevens streeft het ANVR er naar een Centraal Documentatiecentrum te realiseren. De NHTV is gevraagd die taak op zich te nemen. De vraag is in beraad genomen.

RANDVOORWAARDEN VOOR HET REALISEREN VAN HET BELEID

Het actief streven naar een duurzaam toerisme wordt niet alleen ingegeven door eigen belang doch ook door de wens een stuk mede-verantwoordelijkheid te aanvaarden voor het in stand houden van goede voorwaarden waaronder toerisme zich kan blijven ontwikkelen. Door derden zal in dit kader altijd moeten worden overwogen dat de leden reisorganisatoren bedrijven zijn die op commerciële basis moeten werken in een nationale en internationale markt waar een grote mate van concurrentie plaatsvindt. Inherent daaraan is dat zij niet op alle negatieve aspecten kunnen worden aangesproken en dat verbeteringen waaraan zij kunnen bijdragen niet allen tegelijk kunnen aangepakt.

Het ANVR heeft vastgesteld dat in Nederland een zeer groot aantal personen en instellingen zich inzet voor behoud en verbetering van het milieu. Deels en in toenemende mate gebeurt dat door het entameren van voorbeeldprojecten, waarvan de resultaten mede als voorbeeld zouden moeten dienen voor het handelen van de reisorganisatoren. Hier past de waarschuwing dat de leden van het ANVR en daarmee het ANVR niet op alle voorbeelden kunnen inspelen doordat de speelruimte daarvoor door de commerciële verhoudingen beperkt is. Het ANVR zal niet kunnen toegeven aan druk om maatregelen te treffen die voor de bedrijven niet verantwoord zijn. Het ANVR zal wel altijd oog en oor hebben voor initiatieven en voorstellen, doch binnen het eigen kader beslissen over het kunnen en willen participeren.

Hoofddorp, 4 juni 1998

